

balancerings-teori) - undervurderer betydningen af staternes „nærmiljø“. For det andet bidrager de videnskabs-teoretiske og metodologiske overvejelser til en bevidstgørelse af, hvordan nye elementer kan inddrages i en analyse med udgangspunkt i realismen - og mere generelt.

Theory and Reality of International Politics fokuserer på den ofte oversete betydning af staternes „nærmiljø“ og viser gennem inspirerende teoretisk diskussion og anvendelse af teorien på europæiske staters udenrigspolitik hvorfor og hvordan denne faktor har betydning for international politik. Selv om det kan diskuteres om „non-mobility“-argumentet bør tillægges så stor forklaringskraft som det gør i Mouritzsens analyse, er det en underbelyst faktor, der nødvendigvis må inddrages i diskussionen - ikke mindst når det gælder analysen af de europæiske småstater.

Anders Wivel
Institut for Statskundskab
Københavns Universitet

Billy Adamsen, *En enkel sag - en tanke om enkeltsager og politik*, København: Forlaget Fremad, 1998, 150 s., kr. 218,00.

Det er med stor spænding, at man sætter sig til at læse Billy Adamsens bog. En bog om enkeltsager og politik er højst velkommen i en periode, hvor alle tilsyneladende er enige om, at de store fortællinger er væk, og at politik er reduceret til et spørgsmål om enkeltsager og personer. Spændingen bliver ikke mindre af, at forlagets pressemeddelelse lover, at bogen indeholder råd om, hvordan man i tide opdager enkeltsager og forhindrer dem i at udvikle sig.

Forfatterens hovedbudskab er, at de store fortællinger ikke er væk („Samfundet har nemlig ikke grundlæggende forandret sig til et andet samfund, men den moderne forandring har op gennem det 20. århundrede til gengæld forandret sig til et moderne samfund“ s. 137), og at „(d)er eksisterer enkeltsager i moderne politisk kultur, men det er ikke noget nyt fænomen, ... (e)nkeltsagen er ligeså gammel som forandringen, det moderne, selv.“ (s. 84).

Det lyder jo sympatisk, og det er sikkert rigtigt. Problemet er, at det har vi ikke mange muligheder for at være sikre på. Halvdelen af bogen er en noget rodet fremstilling af Bell, Inglehart og Lyotard samt en række forskellige betragtninger om det moderne og det postmoderne. Pointen er, at det postmaterielle, postindustrielle eller postmoderne samfund slet ikke findes. Igen et sympatisk forsøg på at gøre op med noget, som alle ellers er blevet enige om. Men grundlaget for opgøret er noget uklart, ligesom det forbliver uklart, hvad der har ændret sig og hvad ikke. Fremstillingen er snakkende, og der bruges meget talesprog, hvilket gør argumentationen tung og svær at få fat på. Og ind imellem får den hele armen: I en kommentar til Inglehart hører vi, at „(m)age til sludder skal man simpelthen lede længe efter i litteraturen“ (s. 74).

Endelig kommer vi så side 84 frem til spørgsmålet om enkeltsagen. En enkeltsag er defineret ved, at den er „... en blandt flere divergerende fortællinger om en subjektivt determineret begivenhed/sag“, mens den enkle sag er „en sammenhængende fortælling om en objektivt/subjektivt determineret begivenhed.“ At enkeltsager ikke er et nyt fænomen vies ca. en halv sides dokumentation, hvis man da vil kalde det det. Reelt får vi blot at vide, at de i gamle dage heller ikke behandlede hinanden pænt (s. 84).

balancerings-teori) - undervurderer betydningen af staternes „nærmiljø“. For det andet bidrager de videnskabs-teoretiske og metodologiske overvejelser til en bevidstgørelse af, hvordan nye elementer kan inddrages i en analyse med udgangspunkt i realismen - og mere generelt.

Theory and Reality of International Politics fokuserer på den ofte oversete betydning af staternes „nærmiljø“ og viser gennem inspirerende teoretisk diskussion og anvendelse af teorien på europæiske stater udenrigspolitik hvorfor og hvordan denne faktor har betydning for international politik. Selv om det kan diskuteres om „non-mobility“-argumentet bør tillægges så stor forklaringskraft som det gør i Mouritzsens analyse, er det en underbelyst faktor, der nødvendigvis må inddrages i diskussionen - ikke mindst når det gælder analysen af de europæiske småstater.

Anders Wivel
Institut for Statskundskab
Københavns Universitet

Billy Adamsen, *En enkel sag - en tanke om enkeltsager og politik*, København: Forlaget Fremad, 1998, 150 s., kr. 218,00.

Det er med stor spænding, at man sætter sig til at læse Billy Adamsens bog. En bog om enkeltsager og politik er højst velkommen i en periode, hvor alle tilsyneladende er enige om, at de store fortællinger er væk, og at politik er reduceret til et spørgsmål om enkeltsager og personer. Spændingen bliver ikke mindre af, at forlagets pressemeddelelse lover, at bogen indeholder råd om, hvordan man i tide opdager enkeltsager og forhindrer dem i at udvikle sig.

Forfatterens hovedbudskab er, at de store fortællinger ikke er væk („Samfundet har nemlig ikke grundlæggende forandret sig til et andet samfund, men den moderne forandring har op gennem det 20. århundrede til gengæld forandret sig til et moderne samfund“ s. 137), og at „(d)er eksisterer enkeltsager i moderne politisk kultur, men det er ikke noget nyt fænomen, ... (e)nkeltsagen er ligeså gammel som forandringen, det moderne, selv.“ (s. 84).

Det lyder jo sympatisk, og det er sikkert rigtigt. Problemet er, at det har vi ikke mange muligheder for at være sikre på. Halvdelen af bogen er en noget rodet fremstilling af Bell, Inglehart og Lyotard samt en række forskellige betragtninger om det moderne og det postmoderne. Pointen er, at det postmaterielle, postindustrielle eller postmoderne samfund slet ikke findes. Igen et sympatisk forsøg på at gøre op med noget, som alle ellers er blevet enige om. Men grundlaget for opgøret er noget uklart, ligesom det forbliver uklart, hvad der har ændret sig og hvad ikke. Fremstillingen er snakkende, og der bruges meget talesprog, hvilket gør argumentationen tung og svær at få fat på. Og ind imellem får den hele armen: I en kommentar til Inglehart hører vi, at „(m)age til sludder skal man simpelthen lede længe efter i litteraturen“ (s. 74).

Endelig kommer vi så side 84 frem til spørgsmålet om enkeltsagen. En enkeltsag er defineret ved, at den er „... en blandt flere divergerende fortællinger om en subjektivt determineret begivenhed/sag“, mens den enkle sag er „en sammenhængende fortælling om en objektivt/subjektivt determineret begivenhed.“ At enkeltsager ikke er et nyt fænomen vies ca. en halv sides dokumentation, hvis man da vil kalde det det. Reelt får vi blot at vide, at de i gamle dage heller ikke behandlede hinanden pænt (s. 84).

Adamsen har lavet sin egen lille undersøgelse af, hvad enkeltsager er ved at spørge 65 journalister, akademikere, politikere og ufaglærte. Bogens eksempler stammer herfra, og det er dem, der danner baggrund for bogens to bedste kapitler om enkeltsagen i den politiske praksis. Det ene kapitel *Enkeltsagen og selskabssagen i den politiske praksis og i medierne* (ss. 94-123) identificerer fem elementer, som kendetegner enkeltsagen: Den skal være aktuel, relevant, indeholde en konflikt, kunne skabe identifikation, og der skal være noget, der kan afsløres. Men vi får ikke rigtig nogen analytisk behandling af de mange sager, bortset fra at det vises, at det ikke er medierne, der skaber enkeltsagen, men at det er politikerne, der bruger dem i den politiske kamp. Det andet kapitel, *Enkeltsagens og den politiske sags indflydelse på en politikers eller et partis image*, viser, at sagerne handler om at fremme eget og/eller skade andre politikeres image. Kapitlet afsluttes med oplægget til „det helt store spørgsmål“ (s. 132), nemlig hvordan man forhindrer sager i at udvikle sig.

Den, der har forventet den helt store kokekunst, må gå sulten fra bordet. I det

ene kapitel herom - tre en halv side i alt - får man at vide, at det gælder om, at „...det ikke er de andres fortælling, der får lov til at dominere i den medie-politiske praksis“ (s. 135). Kapitlet *Afrunding* er mærkeligt nok mere konkret, selv om de gode råd kun fylder knapt én side: Det gælder om at være forberedt på enkeltsagerne. Det kan man gøre ved at „holde øje med de politiske kommentarer, som politikerne kommer med til de sager, som medierne skaber eller gengiver“ (s. 144). I den forbindelse skal de især holde øje med den „forklarende kommentar“, fordi så „...tilkendegiver en politiker/et parti ikke bare sin holdning til en sag, men vil også bruge sagen til at forklare, hvordan en begivenhed hænger sammen - og når det sker, er der en meget stor sandsynlighed for, at sagen udvikler sig til enten en enkeltsag eller til en politisk sag“ (s. 144). Og meget andet står der faktisk ikke.

Et godt emne, mange gode tanker, men en alt for tynd analyse.

Peter Munk Christiansen
Institut for Statskundskab
Aarhus Universitet